

**DRUGA PO REDU ODLUKA O SPROVOĐENJU
PREPORUKA KOMISIJE**

Datum usvajanja: 07. mart 2017. godine

Slučaj br. 2014-32

L.O.

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava, na zasedanju 07. marta 2017. godine sa sledećim prisutnim članovima:

Gđa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
G. Guénaél METTRAUX, član
Gđa Elka ERMENKOVA, član

Uz asistenciju
G. John J. RYAN, viši pravni službenik
Gđa Noora AARNIO, pravni službenik

Uzevši u razmatranje gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom Akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 15. januara 2013. godine,

Nakon većanja, odlučila sledeće:

I. ODLUKE KOMISIJE OD 11. novembra 2015. i 19. oktobra 2016. godine.

1. Dana 11. novembra 2015. godine, komisija je donela odluku u vezi žalbe podnete od strane L.O. protiv EULEX-a i dala nekoliko preporuka Šefu Misije (ŠM) shodno pravilu 34. iz Pravilnika o radu. Odluka glasi kao što sledi:

„Komisija, jednoglasno

PROGLAŠAVA ŽALBE U POGLEDU ČLANOVA 2. I 3. (PROCEDURALNI DELOVI) I ČLANOVA 8. I 13. KONVENCIJE PRIHVATLJIVIM,

NALAZI POVREDU OVIH PRAVA, i

IZJAVLJUJE da u pogledu gore navedenih nalaza činjenica i zakona Komisija nalazi za prikladno da dâ preporuke ŠM-u, i

PREPORUČUJE SLEDEĆE POPRAVNE P00STUPKE

- a. ŠM treba da dâ izjavu kojom priznaje da su okolnosti slučaja dovele do kršenja prava žalioaca koja se mogu pripisati postupcima [i/ili propustima] EULEX-a tokom sprovođenja svog izvršnog mandata;
- b. ŠM treba da uputi sve organe misije koji su u kontaktu sa navodnim žrtvama kršenja prava (ili njihovim bliskim rođacima) da se uvere da u svim komunikacijama sa njima, komuniciraju uz neophodnu količinu ekspeditivnosti, marljivosti i pažnje neophodne kako bi se suočili sa emotivnom patnjom svog sagovornika. Ukoliko je neophodno, ŠM treba da razmotri usvajanje smernica potkrepljenih detaljima na šta ovo generalno uputstvo može da ukazuje u konkretnim okolnostima.
- c. ŠM treba da osigura da svi istražni organi unutar misije (SRGI i EULEX-ovi tužioci) imaju na raspolaganju neophodne resurse i podršku kako bi ispunili svoju misiju efikasno i na način koji je u skladu sa efikasnom zaštitom ljudskih prava svih uključenih. U tu svrhu, i ukoliko se smatra neophodnim, ŠM treba da zatraži naknadne resurse za ove organe kako bi oni nesmetano mogli da rade svoj posao brzo, marljivo i efikasno u svim slučajevima.
- d. ŠM treba da nastoji da razjasni odnos između misije i SRGI-a u smislu da osigura efikasnu zaštitu prava i garantuje da, ma koji god entitet da je zadužen za dato pitanje, pruži adekvatne i dovoljne informacije žalioacu. Ukoliko je neophodno, treba zatražiti odobrenje od EU da se objavi zakonska osnova koja reguliše rad SRGI-a. Ovo bi takođe u velikoj meri doprinelo većoj transparentnosti i odgovornosti za ovaj mehanizam.
- e. ŠM treba, pred SRGI i državama koje podržavaju njihove aktivnosti, da naglasi važnost ovakvih slučajeva da budu u potpunosti i efikasno istraženi i da gde god da se osumnjičeni nalaze budu identifikovani i izvedeni pred licem pravde brzo i pravično.
- f. ŠM treba da naglasi pred nadležnim zvaničnicima SRGI-a važnost i potrebu da informišu žrtve o opštim aspektima njihove istrage kako bi ih upoznali sa naporima koje čine i posvećenošću kako bi postigli pravdu u njihovo ime.“

2. Pismom od 29. aprila 2016. godine, odlazeći Šef Misije, Gabriele Meucci sproveo je preporuke komisije.
3. U odluci od 19. oktobra 2016. godine, komisija je konstatovala da nije zadovoljna kako je ŠM sproveo preporuke, prema njima preporuke nisu sprovedene dovoljno adekvatno i efikasno. Komisija je pozvala ŠM-a da ponovo razmotri svoj stav povodom preporuka koje je komisija dala.
4. Konkretno ova odluka čini jednu propratnu odluku komisije od 11. novembra 2015. i 19. oktobra 2016. godine i preporuka koje su date u istim.
5. Moć i ovlašćenje komisije da svoje odluke i preporuke prati predviđeno je pravilom 45. *bis* Pravilnika o radu Komisije (vidi, npr., odluke o sprovođenju preporuka *Desanka i Zoran Stanišić protiv EULEX-a*, 2012-22, od 29. februara 2016. god., § 3; *X i 115 drugih žalilaca protiv EULEX-a*, 2011-20, od 11. novembra 2015. god., § 3).

II. INFORMACIJE PRIMLJENE OD ŠEFA MISIJE EULEX POVODOM SPROVOĐENJA PREPORUKA KOMISIJE

6. Shodno odluci komisije koja datira od 19. oktobra 2016. godine, pismom od 08. decembra 2016. godine, ŠM je dostavio naknadne informacije povodom sprovođenja preporuka koje je komisija dala.

III. PROCENA OD STRANE KOMISIJE

7. Komisija konstatuje sa zadovoljstvom da je ŠM prihvatila njihov poziv da ponovo razmotri stav zauzet od strane njenog prethodnika povodom ovog slučaja.
8. Što se tiče preporuke komisije da ŠM treba da dâ izjavu kojom priznaje da su okolnosti slučaja dovele do kršenja prava žalioaca koja se mogu pripisati postupcima [i/ili propustima] EULEX-a tokom sprovođenja svog izvršnog mandata (vidi, par. 1(a) gore), ŠM je izjavila sledeće:

„Što se tiče prve preporuke komisije, pažljivo sam razmotrila sadržaj poslednje odluke komisije i obrazloženje u istoj. Međutim, ponavljam politiku misije da izričito ne prizna žalioocu da su njegova/njena ljudska prava prekršena od strane EULEX-a. Takođe bih želela da obavestim komisiju da sa prelaskom strukture Specijalne istražne radne grupe („SIRG“) u Specijalno tužilaštvo („ST“), istraga ovih slučajeva spada pod ST, koje je potpuno nezavisno od struktura EULEX-a, samim tim što je osnovano u skladu sa zakonom br. 05/L-053 usvojenim od strane Skupštine Kosova dana 03. avgusta 2015. godine.“

9. Komisija sa žaljenjem konstatuje da je redovna praksa Misije bila da odbije ili ne prizna formalno odgovornost za povredu ljudskih prava žalioaca gde je

---

komisija utvrdila da su se ista dogodila. Jedno takvo priznanje bi pružilo važan oblik zadovoljenja pravde u slučaju kao što je ovaj kako bi ispravili pogrešno učinjeno žalioocu od strane Misije. Ovaj oblik obeštećenja je veoma važan u konkretno ovom kontekstu pošto komisija ne može da preporuči bilo kakvu vrstu finansijske reparacije kako bi nadoknadili štetu nanetu žalioocu.

10. U svojoj drugoj po redu preporuci (vidi par. 1(b) gore), Komisija je preporučila da ŠM treba da uputi sve organe misije koji su u kontaktu sa navodnim žrtvama kršenja prava (ili njihovim bliskim rođacima) da se uvere da u svim komunikacijama sa njima, komuniciraju uz neophodnu količinu ekspeditivnosti, marljivosti i pažnje neophodne kako bi se suočili sa emotivnom patnjom svog sagovornika. Ukoliko je neophodno, takođe je preporučeno da ŠM treba da razmotri usvajanje smernica potkrepljenih detaljima na šta ovo generalno uputstvo može da ukazuje u konkretnim okolnostima.

11. U odgovoru ŠM je rekla sledeće putem pisma koje datira od 08. decembra 2016. godine:

„...EULEX je u potpunosti posvetio pažnju na odluku i obrazloženju koje je komisija dala. Odobrila sam osnivanje mreže kontakt osobe za ljudska prava kako bih osigurala poštovanje ljudskih prava od strane Divizija. Deo procesa će biti i interni pregled procedura i smernica koje trenutno postoje. Komisiju ću obavestiti o rezultatu te interne provere. Međutim, izdavanje smernica vezanih za ST je izvan moje nadležnosti. Molim vas da imate na umu da se očekuje da Specijalni Sud („SS“) i ST treba da objave njihove lične pravilnike o radu onog trenutka kada Sud bude u potpunosti ustanovljen.“

12. Komisija zadovoljno konstatuje i pohvaljuje ŠM na njenoj odluci da osnuje mrežu kontakt osobe za ljudska prava kako bi osigurala da divizije poštuju ljudska prava. Jedna takva mera će sigurno pomoći u garantovanju uobičajenog pristupa kroz Misiju osnovnim standardima za ljudska prava i osiguraće adekvatnu koordinaciju između divizija u pogledu na ovo pitanje.

13. Što se tiče ostalih preporuka komisije (vidi par. 1(c)-(f)), ŠM je izjavila sledeće:

„...Pozivam se na odgovor mog prethodnika koji datira od 29. aprila 2016. godine, i ne vidim razlog zašto bih odstupala od odgovora koji je prikazan u istom. Ovo je podržano od strane Zajedničke akcije Saveta 2008/124 / CFSP, izmenjene s Odlukom Saveta 2014/685/CFSP od 19. septembra 2014. godine i Odlukom 2016/947/CFSP od 14. juna 2016. godine, kojim se propisuje da će EULEKS *podržati* preseljene sudske postupke unutar država članica. Međutim, Države Članice su odobrile osnivanje SS i ST-a koji su u potpunosti nezavisni od EULEX-a. Zakon br. 05/L-053 usvojen od strane Skupštine Kosova dana 03. avgusta 2015. godine, predviđa da će ST preuzeti mandat i kadar od SRGI, i „biće jedna nezavisna kancelarija za istragu i krivično gonjenje zločina unutar pravne nadležnosti Specijalnog Suda“. Pored toga, Države

članice su odlučile da SS u ST podležu odgovornosti zasebnom zaštitniku građana (Ombudsman), a posebno isključiti oba kako SS tako i ST od pravne nadležnosti komisije. Prema tome nikakav pritisak se ne može izvršiti nad ST-om i SS od strane EULEX-a kako je predloženo u preporuci. Prema tome ja nisam u mogućnosti da sprovedem preporuku koju je komisija dala u ovom pogledu.“

14. Komisija prima k znanju konstataciju ŠM da ona nije kompetentna i nema ovlašćenje da iznese i reši preporuku komisije pred SRGI, SS/ST ili pred Državama članicama koje podržavaju novu instituciju.
15. Na osnovu gore navedenih razloga, komisija je uverena da je ŠM pažljivo i prikladno razmotrila njihove preporuke i stoga dala adekvatan odgovor na većinu datih preporuka.

STOGA KOMISIJA JEDNOGLASNO

Izjavljuje da je ŠM samo delimično sprovela njihove preporuke u ovom slučaju,

Pozdravlja nagoveštaj šefa misije da će obavestiti komisiju o ishodu interne provere i unapred se raduje prijemu tih informacija,

Odlučuje da zaključi ispitivanje ovog slučaja.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član